
DATUM
2024-01-26

Ärendeprocess

Inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för respektive prioriterat område inom ramen för den skånska primärvården

Förslag till beslut

Arbetsutskott Vårdsamverkan Skåne föreslår Central Tjänstemannaberedning till Centralt Samverkansorgan besluta följande:

1. Att ge Arbetsutskott Vårdsamverkan Skåne i uppdrag att under Q1 2024 tillsätta en tillfällig partsgemensam arbetsgrupp inom område Kognitiv svikt/Demenssjukdom med uppdrag att inventera behov av samt ta fram förslag på kompetens- och stödstruktur för område kognitiv svikt/demenssjukdom inom ramen för den skånska primärvården i enlighet med bilagd uppdragsbeskrivning.
2. Att ge Arbetsutskott Vårdsamverkan Skåne i uppdrag att under Q1 2024 tillsätta en tillfällig partsgemensam arbetsgrupp inom område Sår- och kompressionsbehandling med uppdrag att inventera behov av samt ta fram förslag på kompetens- och stödstruktur för område sår- och kompressionsbehandling inom ramen för den skånska primärvården i enlighet med bilagd uppdragsbeskrivning.
3. Att ge Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering inom Vårdsamverkan Skåne uppdrag att inventera behov av samt ta fram förslag på kompetens- och stödstruktur för område rehabilitering inom ramen för den skånska primärvården i enlighet med bilagd uppdragsbeskrivning.
4. Att ge Skånegemensam samverkansgrupp nutrition inom Vårdsamverkan Skåne i uppdrag att inventera behov av samt ta fram förslag på kompetens- och stödstruktur för område nutrition inom ramen för den skånska primärvården i enlighet med bilagd uppdragsbeskrivning.
5. Att avvakta med att ge Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri inom Vårdsamverkan Skåne uppdrag att inventera behov av samt ta fram förslag på kompetens- och stödstruktur för område psykiatri inom ramen för den skånska primärvården. Åter för nytt ställningstagande på Central Tjänstemannaberedning 2024-10-02.

6. Att ge Arbetsutskott Vårdsamverkan Skåne i uppdrag att ta fram uppdragsbeskrivning för område Inkontinens och urologi utifrån samma syfte som föreliggande beslutsförslag 1–4. Uppdragsbeskrivning med beslutsförslag till Central Tjänstemannaberedning 2024-03-20.

Sammanfattning av ärendet

Patienter som idag vårdas inom primärvården är fler, och har mer komplex sjukdomsbild än tidigare. För att den regionala och den kommunala primärvården ska kunna ge vård utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper inom ramen för primärvårdsnivå, behövs råd och stöd på klinisk nivå såväl som i strategiska frågor och tillgång till kompetensutveckling.

Inför möjligheten att kunna skapa förutsättningar för en vård och omsorg av hög kvalitet i den skånska primärvården, regional som kommunal, ges uppdrag att inom prioriterade områden initialt utreda vilket behov av stöd och utbildning som efterfrågas av medarbetare och verksamheter inom den skånska primärvården, samt på basen av denna ge förslag på hur sådan kan organiseras inom sitt respektive område.

Såväl uppdragens ingående delar som syfte med respektive uppdrag är detsamma:

1. A) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion samt utbildningsutbud som efterfrågas av medarbetare inom regional respektive kommunal primärvård i Skåne för område... (respektive uppdrag)
B) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion samt utbildningsutbud som idag erbjuds medarbetare inom regional respektive kommunal primärvård i Skåne för område... (respektive uppdrag)
2. A) Ta fram förslag på struktur för hur identifierat behov av stöd respektive utbildning till medarbetare kan tillgodoses inom den skånska primärvården för område... (respektive uppdrag). Förslaget ska beakta befintliga strukturer inom respektive huvudman gällande såväl strategiska frågor som råd och stöd på klinisk nivå. Digitala lösningar ska prioriteras. Beskriv om möjligt förslaget i en processkarta.
B) Ta fram en nyttokalkyl som beskriver förslagets förväntade nyttor och kostnader

Resultat av del 1A samt 1B inkluderat gapanalys rapporteras till uppdragsgivaren för beslut och ställningstagande innan utredningen går vidare med del 2.

Uppdragen syftar till att uppnå;

- Att skapa förutsättningar för följsamhet till gällande styrdokument på primärvårdsnivå
- Att medarbetare inom såväl regional som kommunal primärvård upplever att de har tillräckligt stöd och kompetens för att vårda, bedöma, behandla och erbjuda insatser inom... (respektive uppdrag)

Bakgrund

Hösten 2021 togs gemensam målbild och handlingsplan avseende God och nära vård fram i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. Denna kompletterades i februari 2022 efter beslut av Central Tjänstemannaberedning (2022-02-15) med Aktivitets- och tidplan avseende god och nära vård inom ramen för Vårdsamverkan Skåne 2022–2025. Här lyfts Stödfunktioner för den nära vården fram inom det prioriterade området Kompetenssamverkan med tillhörande aktiviteter:

1. Inventera behov av stödfunktioner på primärvårdsnivå (kommun och vårdcentral) från specialistnivå för att skapa förutsättningar för realisering av omställning till Nära vård.
2. Ta fram förslag på vilka stödfunktioner som ska byggas upp mellan parterna.

Aktivitet 1 genomfördes under december 2022 till februari 2023 i enkätformat via delregional samverkanstruktur. Av svaren framgick dock inte vilken slags stöd som efterfrågades utan svaren var i generella termer, såväl som kompetenshöjande insatser. Svaren sammanställdes och redovisades för Central Tjänstemannaberedning 2023-06-13 med prioritering av de nio områden som omnämns flest gånger, varav sex områden föreslogs att fokusera mot initialt; (1) Psykiatri (2) Demens (3) Sårbehandling (4) Palliativ vård (5) Rehabilitering (6) Nutrition. I enlighet med aktivitet 2 ovan föreslogs vidare att för dessa områden ta fram gemensam uppdragsbeskrivning samt att utgå från befintliga grupperingar inom båda huvudmännen vid tillsättande av arbetsgrupper.

Förslag på generisk uppdragsbeskrivning samt förslag på befintliga grupperingar för tillsättning av deltagare till arbetsgrupperna presenterades på Central Tjänstemannaberedning 2023-10-06. Förslaget återremitterades till 2024-01-26 med synpunkter på förankring i avsedda grupperingar samt att gruppering inom Palliativ vård var upplöst varför tillsättande av arbetsgrupp inom detta område beslutades avvakta.

Föreslagen generisk uppdragsbeskrivning har nu reviderats och kompletterats med områdesspecifik information, dock med fortsatt gemensamt uppdrag och syfte. Dialog och förankring har skett med föreslagna befintliga grupperingar. Efter dialog med företrädare för Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri föreslås besluta om att avvakta med detta område (beslutsförslag 5). Av de initialt sex prioriterade områdena återstår nu fyra (1) Kognitiv svikt/Demens (2) Sår- och kompressionsbehandling (3) Rehabilitering (4) Nutrition.

Beslutsförslag 6 att även inkludera område Inkontinens och urologi inom ramen för detta uppdrag har sin grund i det parallellt pågående arbetet med revidering av överenskommelsen "Kommunens respektive Region Skånes kostnadsansvar avseende förbruknings- och sjukvårdsartiklar m.m" ("Krysslistan"). Behov av kompetens- och stödstruktur inom Inkontinens och urologi har lyfts av arbetsgruppen under arbetet med revideringen, vilket tidigare även har presenterats på Central Tjänstemannaberedning 2022-02-15 samt på Centralt Samverkansorgan 2022-03-01 som del av åiterrapporteringen av överenskommelsens pågående revidering.

Finansiering

Föreslagna beslut förväntas inte medföra förändrade eller ökade kostnader.

Genomförande av beslut

Efter dialog med nyckelpersoner inom befintliga strukturer i Region Skåne, de skånska kommunerna samt Vårdsamverkan Skåne inom respektive område/uppdrag kommer deltagare för uppdragen tillsättas i samverkan med;

1. **Område Kognitiv svikt/Demenssjukdom**

Kommuner: RSS områdesnätverk äldres hälsa/nätverk för demenssjuksköterskor
Region Skåne: LPO äldres hälsa/LAG kognitiv svikt

2. **Område Sår- och kompressionsbehandling**

Kommuner: RSS områdesnätverk MAS/MAR

Region Skåne: LPO hud- och könssjukdomar/Primärvården Skåne Forskning och utbildning

3. **Område Rehabilitering**

Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering

4. **Område Nutrition**

Skånegemensam samverkansgrupp nutrition

Beredning

Ärendet har hanterats i dialog med berörda intressenter. Se Bakgrund samt Genomförande av beslut.

Risk och konsekvensanalys

Risk- och konsekvensanalys av besluten bedöms inte behövas.

Kommunikation

Ärendet kommuniceras i ordinarie samverkansstruktur

Bilaga

1. Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Kognitiv svikt/Demenssjukdom inom ramen för den skånska primärvården
2. Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Sår- och kompressionsbehandling inom ramen för den skånska primärvården
3. Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Rehabilitering inom ramen för den skånska primärvården
4. Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Nutrition inom ramen för den skånska primärvården

Ytterligare information

- Aktivitets- och tidplan avseende god och nära vård inom ramen för Vårdsamverkan Skåne 2022–2025 [Vardsamverkan-Skane-Aktivitets-och-tidsplan-220222 \(11\).pdf](#)

Ansvarig för ärendet

Anna-Lena Fällman, Skånes Kommuner
Annsofie Svensson, Region Skåne

Dokumentnamn Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Kognitiv svikt/ Demenssjukdom inom ramen för den skånska primärvården			
Skapat av Anna-Lena Fällman, Hälso- och sjukvårdsstrateg Skånes Kommuner Annsofie Svensson, Hälso- och sjukvårdsstrateg Region Skåne		Dokumentägare Central tjänstemanna- beredning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Typ av dokument Uppdragsbeskrivning
Fastställt av Central tjänstemannaberedning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Fastställt datum 2024-01-26	Giltig t o m	Reviderat datum

Inledning

Inför möjligheten att kunna skapa förutsättningar för en vård och omsorg av hög kvalitet i den skånska primärvården, regional som kommunal, tillsätts en tillfällig partsgemensam arbetsgrupp inom område kognitiv svikt/demenssjukdom med uppdrag att initialt utreda vilket behov av stöd och utbildning som efterfrågas av medarbetare och verksamheter inom primärvården, samt på basen av denna ge förslag på hur sådan kan organiseras.

Bakgrund

Patienter som idag vårdas inom primärvården är fler, och har mer komplex sjukdomsbild än tidigare. För att den regionala såväl som den kommunala primärvården ska kunna ge vård utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper inom ramen för primärvårdsnivå behövs råd och stöd på klinisk nivå såväl som i strategiska frågor och tillgång till kompetensutveckling.

Hösten 2021 togs en gemensam målbild och handlingsplan avseende God och nära vård fram i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. Våren 2022 kompletterades denna med en Aktivitets- och tidplan där stödfunktioner lyfts fram som ett prioriterat område. Under december 2022 till februari 2023 genomfördes en inventering i enkätformat av vilka stödfunktioner den regionala och kommunala primärvården efterfrågade. Svaren ledde till att prioriterade områden togs fram, där område kognitiv svikt och demenssjukdomar var ett av dessa. I de inkomna svaren lyftes även behovet av gemensamma och likvärdiga kompetenshöjande insatser fram, dock preciserades enkätsvaren inte med vilken form av stöd eller utbildning som efterfrågades inom området.

Område kognitiv svikt/demenssjukdom

Styrdokument för vård av personer med kognitiv svikt/demenssjukdom finns sedan 2010 med nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom, som senast reviderades 2017¹. Utöver riktlinjerna finns Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom² som beskriver utredningsprocessen samt Ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom³ som beskriver en modell för samverkan efter diagnostisering. Sedan 2018 finns även en nationell strategi för demenssjukdom⁴ som för närvarande är under revidering⁵.

I Region Skåne finns lokalt programområde (LPO) äldres hälsa och palliativ vård med tillhörande lokal arbetsgrupp (LAG) kognitiv svikt för införande av personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp etablerad sedan 2021 inom ramen för Enheten för kunskapsstyrning⁶. I arbetsgruppen finns medlemmar från Region Skånes fem specialistminnesmottagningar, offentlig och privat vårdcentral, patientföreträdare samt två kommunala sjuksköterskor.

¹ [Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom - Socialstyrelsen](#)

² [Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](#)

³ [Ett standardiserat insatsförlopp vid demenssjukdom – en modell för mångprofessionell samverkan \(socialstyrelsen.se\)](#)

⁴ [Socialstyrelsens plan för att följa upp och långsiktigt hantera strategiska frågor inom ramen för den nationella demensstrategin](#)

⁵ [Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att uppdatera demensstrategin - Regeringen.se](#)

⁶ [LAG kognitiv svikt/demens, för införandet av personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)

På Skånes Kommuner finns områdesnätverk äldres hälsa inom ramen för regional samverkan och stödstruktur (RSS) etablerad sedan våren 2023⁷. Syftet med områdesnätverken är bland annat att säkerställa informationsflöde, samordning och inriktning mellan RSS-strukturen, kunskapsstyrningen, Vårdsamverkan Skåne och det strategiska nätverket för hälsa, social välfärd och omsorg. På eget initiativ finns även sedan flera år ett etablerat nätverk för kommunala demenssjuksköterskor där endast ett fåtal av de skånska kommunerna saknar representant.

Samverkansstruktur för regiongemensam utveckling inom område kognitiv svikt/demenssjukdom saknas.

Uppdrag

3. A) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som efterfrågas av medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område kognitiv svikt/demenssjukdom
B) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som idag erbjuds till medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område kognitiv svikt/demenssjukdom
4. A) Ta fram förslag på struktur för hur identifierade behov av stöd respektive utbildning för område kognitiv svikt/demenssjukdom kan tillgodoses inom den skånska primärvården. Förslaget ska beakta befintliga strukturer inom respektive huvudman gällande såväl strategiska frågor som råd och stöd på klinisk nivå. Digitala lösningar ska prioriteras. Beskriv om möjligt förslaget i en processkarta.
B) Ta fram en nyttokalkyl som beskriver förslagets förväntade nyttor och kostnader

Resultat av del 1A samt 1B inkluderat gapanalys rapporteras till uppdragsgivaren för beslut och ställningstagande innan utredningen går vidare med del 2.

Syfte

Uppdraget syftar till att uppnå;

- Att skapa förutsättningar för följsamhet till gällande styrdokument på primärvårdsnivå
- Att medarbetare inom såväl regional som kommunal-primärvård upplever att de har tillräcklig stöd och kompetens för att vårda personer med kognitiv svikt/demenssjukdom

Uppdragsgivare

Central Tjänstemannaberedning till Centralt Samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne.

Arbetsgrupp

På uppdrag av Central Tjänstemannaberedning tillsätts av Arbetsutskottet en partsgemensam arbetsgrupp bestående av två till tre representanter från Region Skåne samt de skånska kommunerna, via Skånes Kommuner, med god kännedom om den regionala respektive kommunala kontexten inom område kognitiv svikt/demenssjukdom. Till arbetsgruppen adjungeras ytterligare specialistkompetens vid behov.

Kontaktpersoner

På uppdrag av Central Tjänstemannaberedning utses av Arbetsutskottet en kontaktperson från vardera huvudman inom Beredningsgruppen. Kontaktpersonerna ska följa och stödja uppdragets genomförande samt ansvara för återkoppling till Central Tjänstemannaberedning.

XX, Skånes Kommuner

XX, Region Skåne

Tidslinje

Planerad uppstart Q1 2024. Rapport del 1A+B inklusive gapanalys rapporteras skriftligen till uppdragsgivaren senast sex månader efter uppdragets start. Innefattar tidslinjen juni, juli eller augusti förlängs uppdraget med motsvarande tid. Motsvarande tidslinje gäller för utredningens del 2.

⁷ [Hälsa, social välfärd och omsorg - Skånes Kommuner \(xn--skneskommuner-qfb.se\)](https://xn--skneskommuner-qfb.se)

Dokumentnamn Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Sår- och kompressionsbehandling inom ramen för den skånska primärvården			
Skapat av Anna-Lena Fällman, Hälso- och sjukvårdsstrateg Skånes Kommuner Annsofie Svensson, Hälso- och sjukvårdsstrateg Region Skåne		Dokumentägare Central tjänstemannaberedning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Typ av dokument Uppdragsbeskrivning
Fastställt av Central tjänstemannaberedning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Fastställt datum 2024-01-26	Giltig t o m	Reviderat datum

Inledning

Inför möjligheten att kunna skapa förutsättningar för en vård och omsorg av hög kvalitet i den skånska primärvården, regional som kommunal, tillsätts en tillfällig partsgemensam arbetsgrupp inom område sår- och kompressionsbehandling med uppdrag att initialt utreda vilket behov av stöd och utbildning som efterfrågas av medarbetare och verksamheter inom primärvården, samt på basen av denna ge förslag på hur sådan kan organiseras.

Bakgrund

Patienter som idag vårdas inom primärvården är fler, och har mer komplex sjukdomsbild än tidigare. För att den regionala såväl som den kommunala primärvården ska kunna ge vård utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper inom ramen för primärvårdsnivå behövs råd och stöd på klinisk nivå såväl som i strategiska frågor och tillgång till kompetensutveckling.

Hösten 2021 togs gemensam målbild och handlingsplan avseende God och nära vård fram i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. Våren 2022 kompletterades denna med en Aktivitets- och tidplan där stödfunktioner lyfts fram som prioriterat område. Under december 2022 till februari 2023 genomfördes en inventering i enkätformat av vilka stödfunktioner den regionala och kommunala primärvården efterfrågade. Svaren ledde till att prioriterade områden togs fram, där område sår- och kompressionsbehandling var ett av dessa. I de inkomna svaren lyftes även behovet av gemensamma och likvärdiga kompetenshöjande insatser fram, dock preciserades enkätsvaren inte med vilken form av stöd eller utbildning som efterfrågades inom området.

Område sår- och kompressionsbehandling

Styrdokument i form av nationella riktlinjer för sår- och kompressionsbehandling ur ett sammanhållet övergripande perspektiv finns inte framtaget. Däremot finns flertalet kunskapsstöd och styrdokument utifrån enskilda diagnoser. Sedan 2023 finns fyra framtagna Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp avseende sår. Dessa är vårdförlopp avseende Diabetes med hög risk för fotsår⁸, Svårläkta sår⁹, Kritisk benischemi¹⁰ samt Venös sjukdom i benen - varicer och venösa bensår¹¹. Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp beskriver utrednings- och behandlingsprocess vid de olika sårtyperna.

I Region Skåne finns för införande av ovan personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp Lokalt programområde (LPO) för endokrina sjukdomar med tillhörande lokal arbetsgrupp (LAG) för diabetes med hög risk för fotsår, LPO för hud- och könssjukdomar med tillhörande LAG svårläkta sår, LPO Hjärt- och kärlsjukdomar med tillhörande LAG kritisk benischemi samt LAG venös sjukdom i benen – varicer och venösa bensår. Dessa etablerades 2023 inom ramen för Enheten för kunskapsstyrning. I arbetsgrupperna finns medlemmar från Region Skåne. I arbetsgrupperna saknas kommunal representation.

⁸ [Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Diabetes med hög risk för fotsår \(d2flujgs17escs.cloudfront.net\)](https://d2flujgs17escs.cloudfront.net)

⁹ [Nationellt vårdprogram för svårläkta sår \(nationellt.kliniskt.kunskapsstod.se\)](https://nationellt.kliniskt.kunskapsstod.se)

¹⁰ [Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Kritisk benischemi \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](https://kunskapsstodforvardgivare.se)

¹¹ [Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Venös sjukdom i benen - varicer och venösa bensår \(d2flujgs17escs.cloudfront.net\)](https://d2flujgs17escs.cloudfront.net)

Kommunövergripande såväl som regiongemensam samverkansstruktur för utveckling inom område sår- och kompressionsbehandling saknas.

Uppdrag

5. A) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som efterfrågas av medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område sår- och kompressionsbehandling
B) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som idag erbjuds till medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område sår- och kompressionsbehandling
6. A) Ta fram förslag på struktur för hur identifierade behov av stöd respektive utbildning för område sår- och kompressionsbehandling kan tillgodoses inom den skånska primärvården. Förslaget ska beakta befintliga strukturer inom respektive huvudman gällande såväl strategiska frågor som råd och stöd på klinisk nivå. Digitala lösningar ska prioriteras. Beskriv om möjligt förslaget i en processkarta.
B) Ta fram en nyttokalkyl som beskriver förslagets förväntade nyttor och kostnader

Resultat av del 1A samt 1B inkluderat gapanalys rapporteras till uppdragsgivaren för beslut och ställningstagande innan utredningen går vidare med del 2.

Syfte

Uppdraget syftar till att uppnå;

- Att skapa förutsättningar för följsamhet till gällande styrdokument på primärvårdsnivå
- Att medarbetare inom såväl regional som kommunal primärvård upplever att de har tillräckligt stöd och kompetens för att bedöma och behandla sår

Uppdragsgivare

Central Tjänstemannaberedning till Centralt Samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne.

Arbetsgrupp

På uppdrag av Central Tjänstemannaberedning tillsätts av Arbetsutskottet en partsgemensam arbetsgrupp bestående av två till tre representanter från Region Skåne samt de skånska kommunerna, via Skånes Kommuner, med god kännedom om den regionala respektive kommunala kontexten inom område sår- och kompressionsbehandling. Till arbetsgruppen adjungeras ytterligare specialistkompetens vid behov.

Kontaktpersoner

På uppdrag av Central Tjänstemannaberedning utses av Arbetsutskottet en kontaktperson från vardera huvudman inom Beredningsgruppen. Kontaktpersonerna ska följa och stödja uppdragets genomförande och ansvara för återkoppling till Central Tjänstemannaberedning.

XX, Skånes Kommuner

XX, Region Skåne

Tidslinje

Planerad uppstart Q1 2024. Rapport del 1A+B inklusive gapanalys rapporteras skriftligen till uppdragsgivaren senast sex månader efter uppdragets start. Innefattar tidslinjen juni, juli eller augusti förlängs uppdraget med motsvarande tid. Motsvarande tidslinje gäller för utredningens del 2.

Dokumentnamn Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Rehabilitering inom ramen för den skånska primärvården			
Skapat av Anna-Lena Fällman, Hälso- och sjukvårdsstrateg Skånes Kommuner Annsofie Svensson, Hälso- och sjukvårdsstrateg Region Skåne		Dokumentägare Central tjänstemanna- beredning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Typ av dokument Uppdragsbeskrivning
Fastställt av Central tjänstemannaberedning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Fastställt datum 2024-01-26	Giltig t o m	Reviderat datum

Inledning

Inför möjligheten att kunna skapa förutsättningar för en vård och omsorg av hög kvalitet i den skånska primärvården, regional som kommunal, ges Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering uppdrag att initialt utreda vilket behov av stöd och utbildning som efterfrågas av medarbetare och verksamheter inom primärvården, samt på basen av denna ge förslag på hur sådan kan organiseras.

Bakgrund

Patienter som idag vårdas inom primärvården är fler, och har mer komplex sjukdomsbild än tidigare. För att den regionala såväl som den kommunala primärvården ska kunna ge vård utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper inom ramen för primärvårdsnivå behövs råd och stöd på klinisk nivå såväl som i strategiska frågor och tillgång till kompetensutveckling.

Hösten 2021 togs gemensam målbild och handlingsplan avseende God och nära vård fram i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. Våren 2022 kompletterades denna med en Aktivitets- och tidplan där stödfunktioner lyfts fram som prioriterat område. Under december 2022 till februari 2023 genomfördes en inventering i enkätformat av vilka stödfunktioner den regionala och kommunala primärvården efterfrågade. Svaren ledde till att prioriterade områden togs fram, där område rehabilitering var ett av dessa. I de inkomna svaren lyftes även behovet av gemensamma och likvärdiga kompetenshöjande insatser fram, dock preciserades enkätsvaren inte med vilken form av stöd eller utbildning som efterfrågades inom området.

Område rehabilitering

Rehabilitering är ett brett område som på en övergripande nivå förenklat kan beskrivas som insatser utifrån ett systematiskt arbetssätt till personer som har funktionsnedsättning som uppkommit genom till exempel olycka eller sjukdom i vuxen ålder. Kunskapsstöd och styrdokument finns således inom en stor mängd olika tillstånd. Ur ett övergripande perspektiv finns sedan 2023 Hälso- och sjukvård i hemmet – Kunskapsstöd för personcentrerad vård och rehabilitering¹² samt sedan 2021 Generisk modell för rehabilitering och delar av försäkringsmedicinskt arbete – för klinisk verksamhet¹³

I Region Skåne finns lokalt programområde (LPO) rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin etablerad inom ramen för Enheten för kunskapsstyrning¹⁴. LPO ska i samverkan med övriga programområden ”ta fasta på det dynamiska samspelet mellan hälsa, funktionsförmåga och omgivningsfaktorer så att rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicinska insatser blir en naturlig del i fler vårdprocesser”. Till LPO finns fyra tillhörande lokala arbetsgrupper (LAG).

På Skånes Kommuner samordnas MAR via områdesnätverk MAS/MAR inom ramen för regional samverkan och stödstruktur (RSS) sedan våren 2023, med syfte att föra en dialog kring hälso- och sjukvårdsfrågor och vara en informationskanal mellan MAS/MAR-nätverken och Skånes Kommuner¹⁵. Syftet med områdesnätverken är bland annat att säkerställa informationsflöde, samordning och

¹² [Hälso- och sjukvård i hemmet – kunskapsstöd för personcentrerad vård och rehabilitering i hemmet - Socialstyrelsen](#)

¹³ [Generisk modell för rehabilitering och delar av försäkringsmedicinskt arbete – för klinisk verksamhet \(nationelltklinisktkunskapsstod.se\)](#)

¹⁴ [LPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin - Vårdgivare Skåne \(skane.se\)](#)

¹⁵ [Områdesnätverk MAS/MAR - Skånes Kommuner \(xn--skneskommuner-qfb.se\)](#)

inriktning mellan RSS-strukturen, kunskapsstyrningen, Vårdsamverkan Skåne och det strategiska nätverket för hälsa, social välfärd och omsorg¹⁶. Av Skånes 33 kommuner finns enligt uppgift MAR i 17 kommuner.

Inom ramen för Vårdsamverkan Skåne finns Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering med uppdrag att ansvara för att samordna och utveckla rehabilitering på regional nivå i Skåne med målsättning att parterna genom ett bättre resursutnyttjande gemensamt ska erbjuda;

- ett sömlöst rehabiliteringsflöde mellan parterna
- en jämlik och effektiv rehabilitering av hög kvalitet
- tydliggjorda rehabiliteringsuppdrag och gemensamma vårdprogram

Uppdrag

7. A) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som efterfrågas av medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område rehabilitering
B) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som idag erbjuds till medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område rehabilitering
8. A) Ta fram förslag på struktur för hur identifierade behov av stöd respektive utbildning för område rehabilitering kan tillgodoses inom den skånska primärvården. Förslaget ska beakta befintliga strukturer inom respektive huvudman gällande såväl strategiska frågor som råd och stöd på klinisk nivå. Digitala lösningar ska prioriteras. Beskriv om möjligt förslaget i en processkarta.
B) Ta fram en nyttokalkyl som beskriver förslagets förväntade nyttor och kostnader

Resultat av del 1A samt 1B inkluderat gapanalys rapporteras till uppdragsgivaren för beslut och ställningstagande innan utredningen går vidare med del 2.

Syfte

Uppdraget syftar till att uppnå;

- Att skapa förutsättningar för följsamhet till gällande styrdokument på primärvårdsnivå
- Att medarbetare inom såväl regional som kommunal primärvård upplever att de har tillräckligt stöd och kompetens för att bedöma och erbjuda rehabiliteringsinsatser

Uppdragsgivare

Central Tjänstemannaberedning till Centralt Samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne.

Arbetsgrupp

Central Tjänstemannaberedning ger Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering uppdrag att verkställa uppdraget. Till arbetsgruppen adjungeras ytterligare specialistkompetens vid behov.

Kontaktpersoner

Kontaktpersonerna ska följa och stödja uppdragets genomförande och ansvara för återkoppling till Central Tjänstemannaberedning.

Mia Svensson-Burghard, Skånes Kommuner
Katarina Lindeberg, Region Skåne

Tidslinje

Planerad uppstart Q1 2024. Rapport del 1A+B inklusive gapanalys rapporteras skriftligen till uppdragsgivaren senast sex månader efter uppdragets start. Innefattar tidslinjen juni, juli eller augusti förlängs uppdraget med motsvarande tid. Motsvarande tidslinje gäller för utredningens del 2.

¹⁶ [Hälsa, social välfärd och omsorg - Skånes Kommuner \(xn--skneskommuner-qfb.se\)](https://xn--skneskommuner-qfb.se)

Dokumentnamn Uppdragsbeskrivning för inventering av behov samt framtagande av förslag på kompetens- och stödstruktur för område Nutrition inom ramen för den skånska primärvården			
Skapat av Anna-Lena Fällman, Hälso- och sjukvårdsstrateg Skånes Kommuner Annsophie Svensson, Hälso- och sjukvårdsstrateg Region Skåne		Dokumentägare Central tjänstemanna- beredning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Typ av dokument Uppdragsbeskrivning
Fastställt av Central tjänstemannaberedning till Centralt samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne	Fastställt datum 2024-01-26	Giltig t o m	Reviderat datum

Inledning

Inför möjligheten att kunna skapa förutsättningar för en vård och omsorg av hög kvalitet i den skånska primärvården, regional som kommunal, ges Skånegemensam samverkansgrupp nutrition uppdrag att initialt utreda vilket behov av stöd och utbildning som efterfrågas av medarbetare och verksamheter inom primärvården, samt på basen av denna ge förslag på hur sådan kan organiseras.

Bakgrund

Patienter som idag vårdas inom primärvården är fler, och har mer komplex sjukdomsbild än tidigare. För att den regionala såväl som den kommunala primärvården ska kunna ge vård utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper inom ramen för primärvårdsnivå behövs råd och stöd på klinisk nivå såväl som i strategiska frågor och tillgång till kompetensutveckling.

Hösten 2021 togs gemensam målbild och handlingsplan avseende God och nära vård fram i samverkan mellan Region Skåne och de skånska kommunerna. Våren 2022 kompletterades denna med en Aktivitets- och tidplan där stödfunktioner lyfts fram som prioriterat område. Under december 2022 till februari 2023 genomfördes en inventering i enkätformat av vilka stödfunktioner den regionala och kommunala primärvården efterfrågade. Svaren ledde till att prioriterade områden togs fram, där område nutrition var ett av dessa. I de inkomna svaren lyftes även behovet av gemensamma och likvärdiga kompetenshöjande insatser fram, dock preciserades enkätsvaren inte med vilken form av stöd eller utbildning som efterfrågades inom området.

Område nutrition

Nutrition är ett brett område som är en del av helhetsbedömning oavsett diagnos eller annan orsak till att behov av bedömning eller behandling föreligger. Kunskapsstöd och styrdokument finns således inom en stor mängd olika tillstånd. Övergripande styrdokument för vård av personer med nutritionsproblematik generellt finns således inte framtaget. Socialstyrelsen har i sina föreskrifter och allmänna råd gett ut en förskrift 2014 avseende förebyggande av och behandling vid undernäring med revidering 2022¹⁷.

I Region Skåne finns Lokal arbetsgrupp (LAG) nutrition. LAG Nutrition är ett regionövergripande forum där oklarheter och utvecklingsmöjligheter inom nutritionsområdet uppmärksammas, utreds och förbereds för beslut. Arbetsgruppen samverkar med relevanta enheter inom kunskapsstyrningsorganisationen och Avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning. I arbetsgruppen saknas kommunal representation.

På Skånes Kommuner finns Skånegemensam samverkansgrupp nutrition¹⁸ med representanter från båda huvudmännen. Arbetsgruppens uppdrag är att vara en samordnade ingång gällande skånegemensamma problem och frågeställningar inom nutritionsområdet. I arbetsgruppens uppdrag ingår även att identifiera förbättringsområden och ta fram lösningsförslag men även ansvara för spridning och implementering.

¹⁷ [HSLF-FS 2022:49 \(socialstyrelsen.se\)](https://www.socialstyrelsen.se/HSLF-FS-2022-49)

¹⁸ [Skånegemensam samverkansgrupp nutrition - Vårdsamverkan Skåne \(xn--vrdsamverkanskne-dobn.se\)](https://www.skane.se/region/samverkan/samverkansgrupp-nutrition)

Uppdrag

9. A) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som efterfrågas av medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område nutrition
B) Kartlägga vilken typ av stöd-/konsultfunktion respektive utbildningsutbud som idag erbjuds till medarbetare inom Skånes regionala respektive kommunala primärvård för område nutrition
10. A) Ta fram förslag på struktur för hur identifierade behov av stöd respektive utbildning för område nutrition kan tillgodoses inom den skånska primärvården. Förslaget ska beakta befintliga strukturer inom respektive huvudman gällande såväl strategiska frågor som råd och stöd på klinisk nivå. Digitala lösningar ska prioriteras. Beskriv om möjligt förslaget i en processkarta.
B) Ta fram en nyttokalkyl som beskriver förslagets förväntade nyttor och kostnader

Resultat av del 1A samt 1B inkluderat gapanalys rapporteras till uppdragsgivaren för beslut och ställningstagande innan utredningen går vidare med del 2.

Syfte

Uppdraget syftar till att uppnå;

- Att skapa förutsättningar för följsamhet till gällande styrdokument på primärvårdsnivå
- Att medarbetare inom såväl regional som kommunal primärvård upplever att de har tillräckligt stöd och kompetens för att ge god och säker vård inom nutritionsområdet

Uppdragsgivare

Central Tjänstemannaberedning till Centralt Samverkansorgan inom Vårdsamverkan Skåne.

Arbetsgrupp

Central Tjänstemannaberedning ger Skånegemensam samverkansgrupp nutrition uppdrag att verkställa uppdraget. Till arbetsgruppen adjungeras ytterligare specialistkompetens vid behov.

Kontaktpersoner

Kontaktpersonerna ska följa och stödja uppdragets genomförande och ansvara för återkoppling till Central Tjänstemannaberedning.

- Emma Jansson, Skånes Kommuner
- Jeanette Sjölander, Region Skåne

Tidslinje

Planerad uppstart Q1 2024. Rapport del 1A+B inklusive gapanalys rapporteras skriftligen till uppdragsgivaren senast sex månader efter uppdragets start. Innefattar tidslinjen juni, juli eller augusti förlängs uppdraget med motsvarande tid. Motsvarande tidslinje gäller för utredningens del 2.